

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

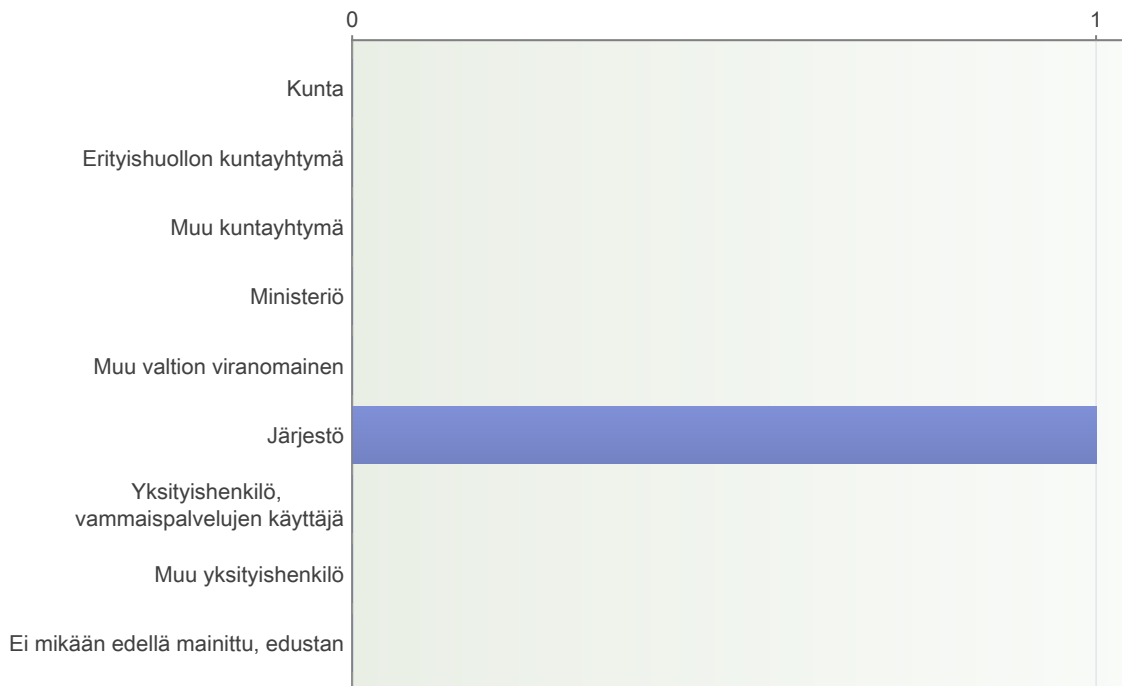
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Aija	Saari	aija.saari@vammaisurheil u.fi	Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

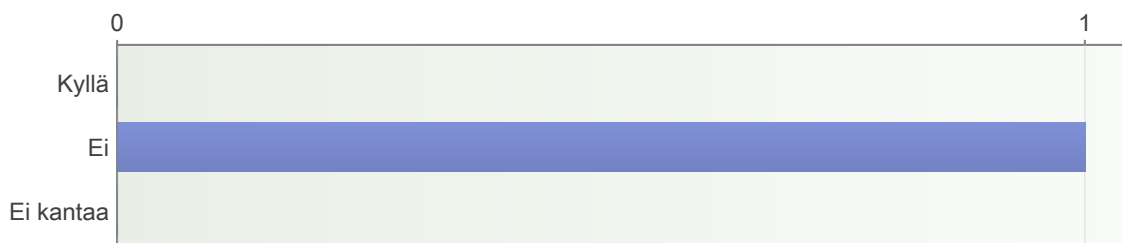
Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

Onko rajausta selkeää?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajausta tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Asia jää ilmaan, koska muut lait ovat vielä kesken. Ja lisäksi harrastuspuolella on joitakin "harmaan alueen" aiheita, joissa toivoisi selkeämpiä linjauksia. Esim perusopetuslaki, kumpi esimerkiksi ensisijainen tilanteissa jossa oppilas hyötyisi jääkiekkokelkasta, pelituolista tai käsipyörästä (osallistuminen koululiikuntaan, tapahtumapäiviin ja retkiin & koulun ulkopuoliseen harrastustoimintaan), mutta koulu ei niitä "oppimisen tuen" perusteella hanki ja vammaispalvelujen puolella ajatellaan asian kuuluvan koululle.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

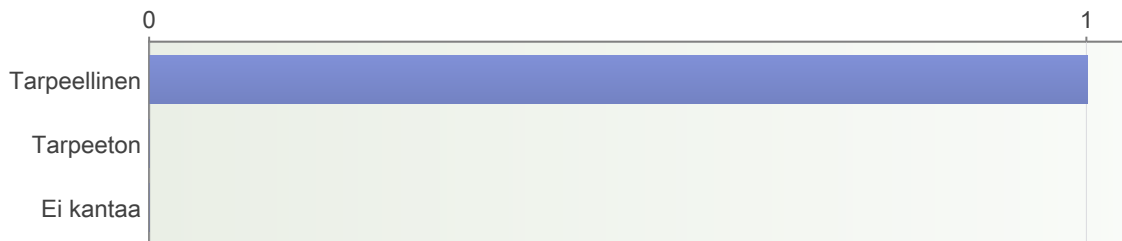
Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoja ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lapsen ja nuoren kuulemisen osalta, että "riittävä apu ja tuki" ei välttämättä riitä. Lapsen ja nuoren omaa ääntä ja osallisuutta tulisi painottaa voimakkaammin, koska juuri vammaisilla lapsilla ja nuorilla on suurin vaara joutua hyvää tarkoittavien aikuisten (huoltajat ja ammattilaiset) toimenpiteiden kohteiksi.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

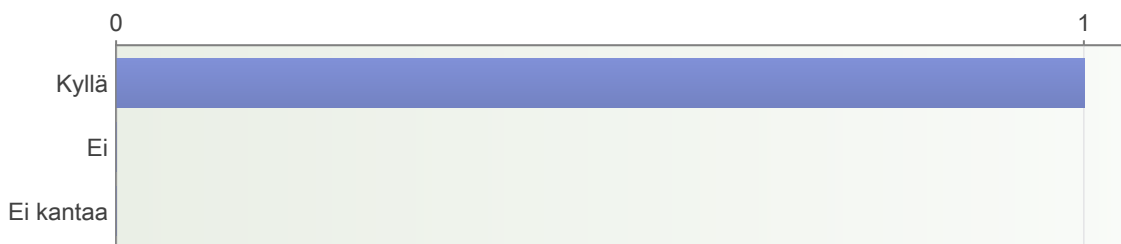
Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	0	0	1	1	3
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Yhteensä	3	0	1	4	1,5

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- tässä kohtaa asia on ilmaistu hyvin lapsen ja nuoren osalta. Palvelujen laadun ja arvioinnin osalta viitataan keskeneräisiin lakeihin.

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Miten määritellään "tavanomainen"? Kokemuksemme on osoittanut että sitä mikä on tavanomaista elämää vammattomalle ei välttämättä tulkita tavanomaiseksi vammaiselle.

Esimerkiksi terveyttä edistävän liikunnan mitoitus:

Varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset 2 h päivä, 7-18-vuotiaiden liikuntasuositukset 1-2 h/päivä – välttämättä yli 2 h istumisjaksoja ja aikuisten liikuntasuositukset (Käypä hoito) kohtuukuormitteista kestävyysliikuntaa, kuten reipasta kävelyä, ainakin 150 minuuttia viikossa tai raskasta liikuntaa, kuten juoksua, 75 minuuttia viikossa sekä lihasvoimaa ja -kestävyyttä ylläpitävää tai lisäävää liikuntaa vähintään kahtena päivänä viikossa ja nivelten liikkuvuutta ja tasapainoa ylläpitävää liikuntaa. Ja nämä kuvatut määrät eivät kuitenkaan sisällä esimerkiksi lapsen sosiaalista ja psyykkistä hyvinvointia ylläpitävää leikkiä ja sosiaalisia suhteita.

Ihanteellista olisi että tämä valmennus ja tuki mahdollistaisi vastaavan tasoisen fyysisen aktiivisuuden ja sosiaalisen osallisuuden vammaisille henkilöille. Esimerkiksi vammaisen lapsi voi saada oman ohjatun harrastuskokeilujakson (ft, erityisliikunnanohjaaja) välinekokeiluineen, lasketteluleirin tai patikkaretken, sisältäen kuljetukset ja avustajan. Tai aikuinen saa tuetun kuntosaliohjauksen oman personal trainerin kanssa. Valmennus ja tuki voi mahdollistaa myös pitkälle menevän harrastuksen tukemisen, kuten oman valmentajan kustantamisen treenileirille tai urheiluvälineeseen yhdessä valmentajan ja asiantuntijan kanssa kokeilujen kautta tehtävät yksilölliset muutostyöt.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

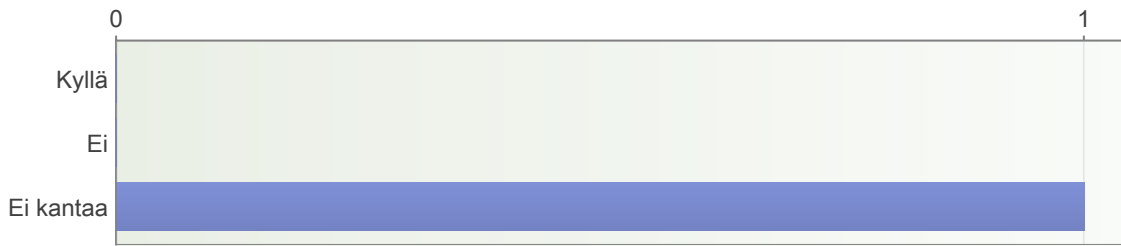
25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- voiko lapsi saada henkilökohtaista apua/aiikka hänellä ei olisikaan voimavaroja määritellä avun sisältöä ja toteutustapaa, vrt. omaiset määrittelemässä.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- vrt edellinen. Tehdäänkö asiakassuunnitelma myös lapsille/nuorille?

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- vrt. edellinen, miten lapsen ja nuoren tilanteessa?

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Ei vastauksia.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

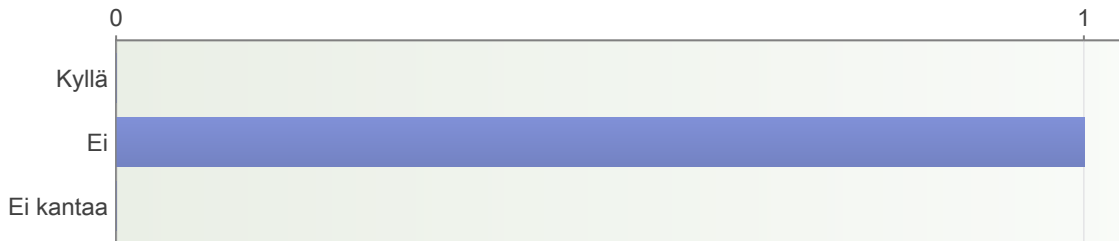
46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tarve koululain ja vammaisten liikkumisen palvelujen yhteensovittamiselle. Koulukyytejä ei saa käyttää harrastuspaikoille siirtymiseen, tai jos lapsi jää iltapäiväkerhoon koulun jälkeen, hän ei saa käyttää koulukyytiä kotiin.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Asuinkunta/lähikunta on harrastuspalvelujen suhteen liian suppea käsite. Vammaiselle soveltuvat /esteettömät harrastusryhmät saattavat löytyä kauempaa. Voisiko käsitteenä olla työssäkäyntialue?

Matkojen yhdistelystä seuraava "kohtuuton haitta" on epämääräinen, kuinka se osoitetaan? Silläkö, että maksetusta kymmenen kerran joogakurssista jäin kolme kertaa väliin, koska yhdistelty matkaväline oli myöhässä? Jos todistusvelvollisuus jää asiakkaalle, se johtaa vähitellen kierteeseen, jossa harrastamisen ja sosiaalisiin tilanteisiin lähtemisen kynnyksessä nousee, koska "kuitenkaan ei voi tietää ehtiikö mukaan".

Elämä ei aina ole suunniteltavissa. Yhteen harrastukseen pääsee julkisella liikenteellä, jos mukana on saattaja. Toiseen tarvitaan oma auto, koska harrastuspaikka on hankalan matkan päässä ja julkisilla usean vaihdon takana. Kolmanteen tarvitaan apukäsiä ja/tai kuljetuskapasiteettia, koska liikkumisen apuvälineet/harrastusvälineet vaativat tilaa. Jos 18 yhdensuuntaisesta matkasta tehdään maksimi, se on jo liikkumissuosituksenkin valossa liian vähän, saati muu harrastaminen ja yhteiskunnallinen osallistuminen.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Liikunnan ja harrastamisen apuvälineissä olisi suositeltavaa, että vammainen henkilö joutuisi maksamaan välineestä vastaavan summan kuin mitä vammaaton henkilö joutuisi maksamaan, ellei sosiaalisista syistä nähdä tarvetta korvata hankintaa kokonaisuudessaan. Siten lain perusteella korvattaisiin erityiset, henkilön vammaisuudesta johtuvat kulut kokonaisuudessaan, eli siltä osin kuin kulut ylittävät normaalin, vastaavan kaltaisen välineen hankinta- ja muutokulut. Esimerkiksi hiihto- tai laskettelukelkasta vammainen henkilö maksaisi sukset ja sauvat, käsipyörästä polkupyörää vastaavan hinnan, pelipyörätuolista pelikengät ja kelaustuolista juoksukengät. Korvauskäytännön ja perusteiden yhtenäistämiseksi tulisi laatia hintataulukko, johon koottaisiin ohjehinnat eri lajien ja harrastusmuotojen välineistä. Tällainen käytäntö olisi linjassa YK:n vammaissopimuksen ja yhdenvertaisuuslain kanssa.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Ei vastauksia.